15. Yüzyıl – 17. Yüzyıl Felsefesi - 1

1. Aşağıdakilerden hangisi 15. yüzyıl – 17. yüzyıl felsefesinin "yeniden doğuş" **olarak ifade edilmesinin nedeni olarak gösterilebilir?**

A) Skolastik felsefenin akıl ve inanç tartışmalarından etkilenmesi
B) İnancın bilgiyi tek başına mümkün kıldığı düşüncesinin benimsenmesi
C) Antik Yunan felsefesinin ve aklı temele alan yapısının yeniden ele alınması
D) Din merkezli düşüncenin egemen olması
E) İlk neden ve değişim düşüncesinin merkeze alınması

2. I. İslam felsefesinde tartışılan problemler çeviriler yoluyla inanç, varlık ve bilgi gibi felsefi konularda Batı filozoflarını etkilemiştir.
II. Batı ilk olarak İslam ilimleri, Antik Yunan, Hint ve Mısır eserlerini Arapça'dan kendi dillerine çevirmeye başlamıştır.
III. Çeviride ulaşılan kitaplar, buluş, harita ve aletler Avrupalı bilim insanları tarafından kullanılmış ve geliştirilmiştir.

Verilenlerden hangileri 15. yüzyıl – 17. yüzyıl felsefesine ait özellikler arasında yer alır?

A) Yalnız III.
B) I ve II.
C) I ve III.
D) II ve III.
E) I, II. ve III.

3. Aquinalı Thomas(1225-1274)'ın inancın Tanrı'yı, aklınsa Tanrı'nın yarattıklarını bilmekle ilgili olduğu düşüncesi 15. yüzyıl – 17. yüzyıl felsefesine kaynaklık etmiştir.

Buna göre 15. yüzyıl – 17. yüzyıl felsefesinde aşağıdakilerden hangisinin ön planda olduğu söylenebilir?

A) İnanç
B) Ruh
C) Tanrı
D) Akıl
E) Kişisel deneyimler

4. Kelime anlamı "yeniden doğuş" olan Rönesans, Orta Çağ ile Yeniçağ arasında bir geçit dönemi olarak bilinir. Hrıstiyan felsefesi din ve onun dogmalarına bağımlıdır; yolunu kendisi çizmez. Rönesans düşüncesi ise bağımsızdır; yalnız kendine dayanan, konu ve amacını kendisi belirleyen bir felsefedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi yalnız Rönesans düşüncesi için söylendiğinde doğru olur?

A) Kendi içine kapalı, uyumlu bir felsefedir.
B) Filozof yeni bir şey getirmez; sistemin pürüzlerini gideren bir ustadır.
C) Filozof özgür havasıyla birey olarak ortaya çıkar.
D) Felsefede bir birlik söz konusudur.
E) Filozoflar aynı zamanda din adamıdırlar.

5. Rönesans ilk olarak İtalya'da ortaya çıkmış ve burada ilk örneklerini vermiştir. Buna göre;

I. İslam coğrafyasındaki çeviriler ile bilim ve felsefe önemli etki yaratmıştır.
II. Coğrafi keşifler neticesinde matbaa kullanılmış, okuryazarlık artmıştır.
III. Ekonomik faaliyetlerin etkisiyle ticaret gelişmiş ve üretim tarzının değişmesiyle de toplumda sosyal farklılıklar oluşmuştur.

Verilenlerden hangileri Rönesans'ın ortaya çıkışına neden olan sosyo-kültürel etkenler arasında gösterilebilir?

A) Yalnız I.
B) Yalnız III.
C) I ve II.
D) II ve III.
E) I, II ve III.

6. Rönesans felsefesi öncelikli olarak insan sorunu üzerinde durmuştur. "İnsan nedir? İnsanın bu dünyadaki yeri ve anlamı nedir?" soruları araştırılmıştır. Orta Çağ'da ise insanın yeri zaten belliydi; bu nedenle de araştırılmaya gerek görülmemiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Rönesans'ı Orta Çağ felsefesinden ayıran bir özelliktir?

A) İnsanın yerinin aşkın bir evrende değil, bizatihi bu dünyada aranması
B) Dogmatik düşüncenin bireysel olana göre ön planda tutulması
C) Doğrular hazır olduğu için araştırılmaya gerek görülmemesi
D) Toplumsal olanın bireysel olana göre daha değerli algılanması
E) Eskiden kopmamanın, yeniye karşı ise direnç göstermenin esas alınması

15. Yüzyıl – 17. Yüzyıl Felsefesi - 1

7. Rönesans dönemi düşünürlerinden Petrarca "insanın ne olduğunu" bilmek ister ve doğru yaşamanın ölçütünü araştırır. Ve ona göre doğru yaşamın kaynağı Hıristiyanlıkta değil, Roma Stoa'sındadır. Bu öğretiye göre insan için en yüksek değer ruhunun bağımsızlığı, özgürlüğüdür. Buna da inanç ile değil, akıl ve erdem ile ulaşılır.

Buna göre Petrarca için aşağıdakilerden hangisinin başlı başına bir değer olduğu söylenebilir?

A) Dini dogmaların
B) Bu dünyanın
C) Toplumsal değerlerin
D) Kilisenin öğretilerinin
E) Eskiye bağlı kalmanın

8.

I.	II.
Teoloji, felsefeye egemendir.	Bilim, felsefenin kılavuzudur.
İnanç merkezlidir.	İnsan merkezlidir.
Hukuk, kiliseye bağlıdır.	Hukuk, devlete bağlıdır.

Verilen özellikler sırasıyla aşağıdakilerden hangisine karşılık gelir?

A) Antik Yunan felsefesi - Patristik felsefe
B) Antik Yunan felsefesi - Skolastik felsefe
C) Skolastik felsefe - Modern düşünce
D) Modern düşünce - Skolastik felsefe
E) Modern düşünce- Rönesans düşüncesi

9. Bu yönelim ile insan MS 2- MS 15. yüzyıl felsefesinin dogmatik etkisinden uzaklaşmış ve Antik Yunan felsefesine geri dönmüştür. Bu geri dönüş insanı ve evreni yeniden yorumlama anlamı taşımaktadır.

Bu açıklamada dile getirilen yönelim aşağıdakilerden hangisi ile ifade edilir?

A) Kartezyen felsefe
B) Hümanizm
C) Apoloji
D) Skolastik felsefe
E) Patristik felsefe

10. Varlığın neliğini sorgulayan filozoflar daha sonra onun bilgisinin nasıl edinileceği konusunu ele almışlardı. Bu durum modern felsefeyle tamamen değişmiştir; bilimdeki gelişmelerden etkilenen ve bilimi temellendirmeye çalışan modern filozofların temel konusu bilginin kendisi olmuştur.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Felsefe bilimsel gelişmelere rağmen kesin bilgiye ulaşamamıştır.
B) Felsefenin temel konusu her zaman için ontolojidir.
C) Bilimsel gelişmeler varlığa farklı yaklaşımları doğurmuştur.
D) Modern dönemde felsefenin öncelikli konusu epistemoloji olmuştur.
E) Tarihsel süreç içerisinde felsefenin konularında önemli bir değişim yaşanmamıştır.

11. Descartesçı şüphe, iyimser ve kahramanca bir şüphedir, o felsefe binasının inşa edilmesinden önce gelen bir alan temizlemedir; ilk hareket noktasıdır. Yeni bir felsefe kurmak için daha önceki bütün bilgilerin iradi olarak bir yana bırakılması, yok sayılmasıdır.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Şüphe, insana iyimser ve sarsılmaz bir ruh hali sağlar.
B) Nesnel doğrular yoktur; tüm bilgi şüpheyle karşılanmalıdır.
C) Şüphe, doğruya ulaşmanın hizmetine sunulmuş bir yöntemdir.
D) Duyulara dayalı bilginin yanıltıcılığı nedeniyle doğru bilgiye ulaşılamaz.
E) Zihnin, herhangi bir şeyi tasdik etme veya inkar etme gücüne sahip olmaması nedeniyle her şey şüphe ile karşılanmalıdır.

12. Spinoza'ya göre özgür bir ruh kararlarını akıl yoluyla alır. Ahlaksal yaşam aklın tutkulara karşı savaşıdır. İnsanı özgür olmayıştan özgürlüğe yükseltme olanağı ancak ahlaksal yaşamda bulunur. Tutkular insanı köle yapar, insan düşünme halindeyken özgürdür.

Bu parçaya göre aşağıdaki yargılardan hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Özgürlük bir bilinç gerektirir.
B) Özgürlük ahlaksal yaşamla mümkündür.
C) Ahlaki yaşamın önündeki engel tutkulardır.
D) Akıl ile tutkuları yenmek ahlaksal yaşamın amacıdır.
E) İnsan tutkularını yaşadıkça özgürlüğünü gerçekleştirir.

